

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre „Pentru modificarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1195/2023”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Comisia Electorală Centrală - în calitate de organ specializat în domeniul electoral și în temeiul art. 25 lit. c), 32 și 88 alin. (11) din Codul electoral nr. 325/2022.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul de hotărâre a fost elaborat în temeiul art. 25, 32, 88 alin. (11) din Codul electoral nr. 325/2022
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative În temeiul art. 25 lit. c) din Codul electoral nr. 325/2022, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală elaborează și aprobă regulamente și instrucțiuni menite să perfecționeze procedurile electorale. Conform art. 88 alin. (11) din cod, procedura de acreditare a observatorilor, drepturile și obligațiile acestora se stabilesc prin regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală. Proiectul de hotărâre a fost elaborat reieșind din nevoia de a îmbunătăți reglementările privind procedura de acreditare în calitate de observator, precum și drepturile, obligațiile, garanțiile statutului și răspunderea observatorilor acreditați, urmare a desfășurării alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi Proiectul de hotărâre „Pentru modificarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1195/2023” cuprinde 2 puncte. Primul punct din proiectul de hotărâre instituie modificări la Regulamentul potrivit cărora: se instituie posibilitatea prezentării raportului de observare cu includerea constatărilor, concluziilor și recomandărilor privind scrutinul observat, obligativitatea prezentării de către organizațiile neguvernamentale a datelor despre capacitățile tehnice, umane, calificare și experiență de care dispun în domeniul observării alegerilor și a listei complete a surselor de finanțare a misiunii de observare a alegerilor. Al doilea punct se referă la intrarea în vigoare la data publicării hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Este de menționat că potrivit art. 32 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022, hotărârile Comisiei Electorale Centrale cu caracter normativ intră în vigoare conform art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În corespundere cu art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la

actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Necesitatea intrării în vigoare odată cu publicarea în Monitorul Oficial se justifică prin adoptarea de către Parlamentul Republicii Moldova a hotărârii nr. 77 din 17 aprilie 2025 prin care a fost stabilită data de 28 septembrie pentru desfășurarea alegerilor parlamentare.

În acest context, conform art. 1 din Codul electoral nr. 325/2022, perioada electorală este perioadă cuprinsă între ziua intrării în vigoare a actului cu privire la stabilirea datei scrutinului și ziua în care rezultatele alegerilor sunt confirmate de către organele competente, dar nu mai mare de 120 de zile. Data începerii perioadei electorale se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale. Este de menționat că prevederile regulamentului se aplică în perioada electorală.

Astfel, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3601/2025 „Cu privire la aprobarea programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025” s-a dispus începerea perioadei electorale din 14 iulie 2025.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
La elaborarea proiectului de hotărâre nu au fost identificate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de hotărâre nu are impact asupra sectorului public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de hotărâre nu are impact financiar.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal se va efectua în conformitate cu prevederile legale în domeniu.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de hotărâre nu are impact asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Fundamentarea economico-financiară

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de hotărâre nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, respectiv nu necesită măsuri pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de hotărâre nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, respectiv nu necesită măsuri normative care să urmărească crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

La data de 3 martie 2025, pe pagina web oficială a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării unor proiecte de hotărâri pentru modificarea/abrogarea unor acte normative ale Comisiei Electorale Centrale, la pct. 7 fiind inclus proiectul de hotărâre „Pentru modificarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1195 din 25 august 2023” (poziția nr. 4).

Informații vizavi de avizarea și consultarea publică a proiectului de hotărâre se regăsesc pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale www.cec.md, la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparența decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția nr. 25 (anul 2025).

7. Concluziile expertizelor

Expertiza juridică și anticorupție asupra proiectului se va efectua în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative .

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea prezentei hotărâri nu va genera drept consecință necesitatea modificării altor acte normative ale Comisiei Electorale Centrale.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este aplicabil.

**Președinta
Comisiei Electorale Centrale**

Șefa Direcției juridice